

Carta de Miquel Tarradell a Josep Pla del 17 d'abril de 1967

17. IV. 67

Sr. Josep Pla
Palafrugell

Estimat Sr. Pla:

Aquest matí he rebut la seva carta del 15, quan fa tres dies que torno a ser a València després del viatge a Orient. Naturalment que no he oblidat la conversa i el seu propòsit de fer un homenot Bosch Gimpera. Em sembla —podré donar-li'n dades concretes— que l'escola catalana de prehistòria, que Bosch creà, és una de les coses de la nostra cultura que podem presentar més seriosament i que han tingut més ressonància a Europa. Airejar això, que només sabem aquí quatre gats, és important, i va molt més enllà dels mesquins tripijocs dels savis. Molt més encara quan, malgrat tot, hem aconseguit de mantenir-lo més o menys bé, fins avui, a través del gran daltabaix dels últims vint-i-cinc anys. Precisament una de les coses que em feren decantar per la meva feina d'ara quan era estudiant a la Universitat de Barcelona fou la possibilitat de no deixar morir l'obra de Bosch. Eren els anys quaranta, estàvem ofegats i no es veia en molts anys cap possibilitat de fer una obra seriosa en altres camps que m'interessaven tant o més que no la prehistòria i l'arqueologia. Però em va semblar que des d'aquest recer «científic» aparentment innocu tindria moltes més possibilitats de treballar i, al cap i a la fi, de dir el que em semblés que no pas si em dedicava a altres menes d'estudis de lletres. Perdoni aquesta diguem-ne expansió, però així podrà entendre si en tinc d'interès, en el seu homenot, que pot 1) servir per a demostrar el pes d'aquest tipus extraordinari en tants aspectes, i 2) ser un dels matisos de la nostra supervivència cultural en aquests anys que correm.

Ara bé, puc preparar-li (i espero poder-les-hi enviar aviat) una sèrie de notes sobre Bosch. Però Bosch és «homenot» en tres camps: com a fundador de l'escola de prehistòria catalana, com un dels homes que crearen la Universitat Autònoma —que ha estat una de les aventures més considerables que s'han donat en aquest país en el camp cultural— i, per fi, com a conseller de la Generalitat durant la guerra i col·laborador d'en Companys. D'aquests dos darrers aspectes no en sé gairebé res, sobretot

de la part política del temps de la guerra. Ni sé si cal ficar-s'hi ara. En relació amb el primer, sí que crec que puc resoldre-li pràcticament tot, i potser valdria la pena de centrar-ho aquí, amb alguna indicació al cas de la Universitat Autònoma.

També podré donar-li dades de l'obra a Mèxic, encara que, tot i la seva importància, no es pot comparar a la que feu a Barcelona.

Vaig conèixer personalment Bosch Gimpera a París l'any 1950, quan ell era personatge de la UNESCO, cosa que li permeté de viure a París dos o tres anys, i jo hi estudiava. Des d'aleshores hi he tingut contacte constant, de manera que també puc parlar directament de l'home. I com que quan la persona que té al davant li interessa és capaç d'estar hores xerrant, m'ha explicat moltes coses dels temps de joventut. Podrà aprofitar tot això vostè, o aprofitar la part que li sembli interessant.

Records de la meua esposa, que li agraeix la salutació. Faré arribar a Fuster, Reglà i altres amics els records que m'envia. Ben cordialment, i disposi sempre del seu admirador i amic,

M. Tarradell